

ЗМІСТ

Вступ	6
Тема 1: Проблема пізнання у філософії: історія і сучасність	8
1.Що є пізнання для людини? – Складність та неоднозначність питання	8
2.Місце пізнавальної проблематики у філософії та науці.....	10
3.Історичний розвиток уявлень про пізнання: перехід від онтологізму до суб'єктивізму	14
4.Гносеологія та епістемологія: основні аспекти співвідношення	18
Тема 2: Пізнання, його категоріальні окреслення та види	24
1.Постановка та окреслення сутності основного питання гносеології: як можливе пізнання?	24
2.Основні підходи до розуміння сутності пізнання: пізнання як отримання інформації, як потреба у виживанні, як прояв особливостей становища людини в світі, як подія	30
3.Вихідні складові поняття пізнання.....	37
4.Види пізнання та їх взаємозв'язок. Етапи розвитку пізнавальної діяльності	41
Тема 3: Вихідні проблеми та категорії гносеології.....	50
1.Поняття категорій та їх роль в науці.....	50
2.Огляд проблематики гносеології.....	52
3.Категорії, що подають структуру та чинники пізнання:	
а) «об'єкт», «суб'єкт», «предмет» у сучасній гносеології;.....	55
б) зміст та значення категорій «засоби», «умови», «фактори» та «чинники» пізнання у сучасній гносеології	64
Тема 4: Категоріальні визначення пізнавальних здібностей людини та процедур пізнання.....	70
1.Гносеологічна роль людської чуттєвості у пізнанні та її форми	70
2.Інтелектуальні пізнавальні здібності людини.....	74
3.Основні пізнавальні процедури	85
Тема 5. Рівні і форми пізнання. Пізнання як процес	95
1.Джерела знання і пізнання. Поняття рівнів пізнання.....	95
2.Гносеологічні характеристики рівнів та форм пізнання:	
а) чуттєвий рівень пізнання (перцептивний досвід);.....	97
б) рівень раціонально-логічного пізнання;.....	103
в) рівень синтезу знань (синтезувальний рівень).....	107
3.Процесуальний характер людського пізнання	108

Тема 6: Епістемологічний аналіз пізнання: спрямованість, особливості, результати 111

1. Особливості сучасних тлумачень епістемології: епістемологія як метатеорія знання, епістемологія як теорія наукового знання та «загальна» (філософська) епістемологія. Провідні завдання філософської епістемології.....	11
2. Епістемологічний аналіз образу як форми наданості (форми представлення дійсності в свідомості).....	114
3. «Когнітивні сходи» і структура знання	118
4. Особливості епістемологічного тлумачення сутності перцептивного (чуттєвого) досвіду: чуття в їх фізіологічному, психологічному та епістемологічному значенні і змісті. Чуття та наданість.....	119
5. Форми конструктивної діяльності людського інтелекту в процесі пізнання. Конструктивність раціонального мислення, його переваги та недоліки	122
6. Епістемологічне тлумачення сутності синтезуючого компоненту знання. Сміслова складова знання.....	125
7. Різновиди знань та їх когнітивна оцінка	129
8. Знання як конструктивна діяльність. Знання в контексті феноменології, фундаментальної онтології, герменевтики. Знання як подія.....	133

Тема 7: Епістемологічний аналіз науки 139

1. Епістемологія як метатеорія наукового знання: історичні засади та сучасні окреслення.....	139
2. Особливості методологічної орієнтації новочасної європейської філософії: її переваги та недоліки. Чи є наукове знання еталоном знання як такого?.....	142
3. Загальні особливості наукового знання і пізнання.....	144
4. Суттєві ознаки науки та її прояви в реальному житті суспільства	146
5. Значення емпіричної бази, мови та логічної структури у функціонуванні науки. Концептуальні складові науки	149

Тема 8: Проблема істини у пізнанні. Істина і якісні характеристики знання..... 155

1. Роль і функції поняття істини у функціонуванні знання.....	155
2. Основні концепції істини та їх співвідношення. Зміст та пізнавальна цінність поняття істини. Істина як еталон, ідеал та цінність.....	157

3. Істина та якість знання. Основні поняття, що фіксують якісні характеристики знання	160
Тема 9. Мовно-лінгвістична складова знання і пізнання	169
1. «Лінгвістичний поворот» у сучасних наукових дослідженнях, його причини та наслідки.....	169
2. Особливості лінгвістичного підходу до когнітивних явищ і процесів. Проблема співвідношення мислення і мови в історії філософії і в сучасній філософії	171
3. Природна (повсякденна) мова і формалізовані мови. А. Тарський про умови визначення істини. Аналіз мови в аналітичній філософії	173
4. Гіпотеза мовної відносності Е. Сепіра та Б. Уорфа. «Лінгвістичний трикутник» Ч. К. Огдена та І. А. Річардса та його інтерпретації.....	175
Тема 10. Знання і пізнання в контексті культури.....	180
1. Сфера соціально – культурних процесів як когнітивно утворююча сфера	180
2. Поняття культури, її взаємовідносини із когнітивними процесами. Символи культури та смислові складові знання	183
3. Поняття соціальної пам'яті та її роль в культурно історичному процесуванні. Когнітивні чинники культури та духовний світ особистості	189
Запропонована програма курсу.....	195
Література.....	197
Практичні семінарські заняття	202
Література подана до відповідних тем лекційного курсу	204
Питання до іспиту	205
Список рекомендованої літератури.....	207